

Rozhovor: ŠTĚPÁN KOJAN

KEKS, kapela, na které vyrostla generace našich rodičů a dnes na ně chodí klidně i dvacátníci. Víš, evergreen, který pobrukuje zamilovaní hoši svým dívkám. Za tím vším stojí Štěpán Kojan. Nám vyprávěl o tom, jaké byly začátky skupiny, a jak proběhne výroční koncert. A třeba i o tom, proč ze začátku neměl rád svůj největší hit...

Hned na úvod, jak Keksáci vznikli?

Tenkrát, asi v roce 1981, to vlastně bylo spojením dvou tehdejších bigbeatových kapel, Báze a Beatrix. Taky jsem hrál v jednom přibližně patnáctičlenném orchestru, kde tehdy byl i Petr Dudík. Po rozpadu orchestru i kapel se formace spojily, přebyteční lidé museli pryč a zůstala jen základní čtyřka. Keks i moje spolupráce s Petrem letos slaví 25leté výročí.

Vzpomenete si ještě na to, když jste začínali?

Dříve si třeba čtyři kluci postavili kapelu, pak udělali zábavu a přišlo tam 200 nebo 300 lidí. To bylo naprosto normální, protože žádná jiná kultura nebyla. Lidi chodili akorát do hospody nebo fungovalo nějaký sportovní vyžití, fotbal, hokej. V hospodě bylo pivo, cigarety byly levný, normálně ležely na stole... Tak se vysedávalo v hospodě...

Lidi museli chodit do práce, nebyla žádná nezaměstnanost. Když někdo nepracoval, tak ho policajti chytli. Takže většinou muzikanti měli zaměstnání takový, že se nic nedělalo, ale dostali razítko, který mít museli. Já jsem pracoval jen čtyři hodiny denně na poště. Ale mělo to svůj smysl, měl jsem razítko... Pak přišel pátek a všichni chodili na zábavu. Každá kapela musela povinně chodit na přehrávky do kulturního střediska, který bylo plný lidí, který nic nedělali a jen si psali nějakou svojí kulturu. Nesmělo se zpívat anglicky, kontrolovali nám písničky. My jsme měli třeba písničku, kde se zpívalo o Americe, ale měli jsme to tak fikaně udělaný, že jsme ji mohli hrát. Kulturní středisko zajišťovalo povinný festivalky... Všem těmhle akcím předsedala komise. My jsme se snažili hrát nějakou rockovou hudbu, a oni tenkrát rock neměli rádi. V tý komisi seděli převážně šedesátiletý lidi, který tomu vůbec nerozuměli, měli rádi nějaký dechovky... Ty nám dávali body. Byly tři třídy, nejvyšší byla číslo tři, tu měli např. Pacholata. A my jsme byli první, kdo se zařadil mezi tadyty benešovský orchestry, jak tomu říkali. Takže se o nás psalo ve všech novinách... Ale to bylo až po tom, když už jsme nějakou dobu vyhrávali ty festivaly. Ale to nebylo ani nějak díky

textům, to oni nějak neřešili. My jsme to měli založený na vokálech. Když v komisi seděl dobrý muzikant a třeba hrál jazz, tak u nás alespoň ocenil, že v kapele zpíváme čtyři a máme to i rozepsaný do not... To bylo naše plus. Vyhrávání festivalů potom už hraničilo s Politickou písní... Tam povinně jezdili všichni zpěváci, aby měli čárku a kulturní centra klid. Tam začínal Peter Nagy, Brontosauři, musela tam Věra Špinarová, Miro Žbirka... Jedinej, kdo tam nemusel, byl Karel Gott, ten to měl zařízený nějak jinak... Pořád jsme byli tak nějak první nebo druhý... a pak nás teda poslali do Sokolova (*Pozn. red: dějiště Politické písně*). Povinně jsme tam jeli, abychom vůbec mohli hrát... Říkali jsme si, že alespoň z toho něco vytěžíme... A my jsme to bohužel vyhráli. Lidi, co hráli underground se nám smáli, že jsme komunisti. Toho jsme se už nezbavili. Časem se na to zapomnělo a pak přišel rok 1989, všechno se otočilo a na vrch vylezlo spousta rockových kapel. Uvažovali jsme, jestli vůbec budeme hrát, protože všichni vydávali desky a my pořád nic. Všichni se divili, proč taky něco nevydáme... Ale za chvíli se zjistilo, že desky těch kapel se vůbec neprodávají, ty skupiny za chvíli upadly v zapomnění... A zůstaly jen ty nejsilnější... i my...

A u vás to s první deskou vypadalo jak?

První desku (*Přátelství žen*) jsme si nechali vydat. Prodávala se hodně, ale vydavatelství nás okradlo. Tím jsme byli znechuceni. Ale měli jsme v tom svoje písničky... Tak nás napadlo, že si uděláme nakladatelství svoje, nemusíme se s nikým dělit a nějakou reklamu si taky zařídíme. Poté, co jsme si všechno oběhali, jsme zjistili, že vlastně žádný nakladatelství mít nemusíme, že jsou to naše písničky a ty si můžeme vydat i bez vydavatelství. Akorát jsme pro daňový úřad museli napsat, kolik CDček se asi prodalo... A od té doby jsme si všechno vydávali sami.

Natáčíte ve vlastním studiu?

Asi už deset let máme svoje nahrávací studio Strouha ve Struhařově. Tehdy, když jsme začínali, tak ještě nebyly počítače, jen magnetofony, jenže ten stál třeba 80 000 a to bylo hodně peněz... Ale tenkrát jsem měl nějaký možnosti, a tak jsem si ho koupil. A tím to všechno začalo. Řekli jsme si, máme magneták, něco si natočíme. Jenže jsme o tom tenkrát nic nevěděli, ale nějak to dopadlo... Hlavně už jsme byli schopný si to sami nahrát... No a

postupem času teď ke mně jezdí hrát třeba pan Benovič (*smích*), různý začínající kapelky, ...

Kam jezdí Keksáci koncertovat?
Většinou vystupujeme po menších sálech. Objíždíme Čáslavsko, tam už nás lidi znaj a mají rádi, Benešovsko, tady máme svoje kamarády, který se přijdou podívat, do Prahy jezdíme rádi. Moc nemusíme Moravu, kvůli vínu to tam vždycky dopadá špatně, na Plzeňsku na nás nechodí lidi. Posluchačům je většinou kolem 20, ale chodí teenageři až padesátiletí.

Za jakých okolností se vám nejlépe skládá? Jak vznikají písničky jako Víš?

K napsání písničky musí být v první řadě důvod. Teď naposledy mě někdo naštvál, tak jsem se z toho potřeboval vypsat. Nejdřív mě napadají skoro vždycky slova. Nejlépe se píše první sloka, ty další vzniknou třeba až za čtrnáct dní.

Dobrá písnička přijde na svět hned, klidně během půl minuty. A Víš, ta vznikla hned. Tenkrát jsem měl holku a Víš

byla o ní. Tehdy **„Víš- tu budeš hrát do smrti...“** se mi ale vůbec

nelíbila, s odpuštěním mě s**la, ale lidi jí chtěli. Náš zvukař, už s náma bohužel není, povídal: „Ty jsi hloupej, tuhle písničku budeš hrát do smrti. Vzpomeň si na mě.“ Dneska už vím, že měl pravdu a samozřejmě jsem rád, že tu písničku mám, prostě ke mně patří. ... První sloka, druhá, pak třetí- rozchod. A pořád si říkám, že ještě v životě přijde možná něco, jestli je to podle té písničky, která mě provází celý život, že ještě složím čtvrtou...

...

Už dlouho se mi nepodařilo složit písničku, která by byla hned. Až teď se mi povedlo napsat pomalou písničku Drahá, vyjde na nové desce. Momentálně mám jednu oblíbenou novou písničku, ta bude rovněž až na nový desce, Lenin. Ale vůbec to není o Leninovi. Zpívá se o klukovi, kterej chtěl hrát. Všechno tomu obětoval, všechno si koupil, měl protekci,... ale neměl talent...

Měli jste v kapele někdy nějakou krizi, že jste si říkali, že s tím skončíte?

Kolikrát jsem už měl chuť přestat hrát. ...když byly zdravotní problémy, nepřišli lidi, tak jsem fakt chtěl dělat něco jinýho. Zkoušel jsem dělat i jinou práci, ale vždycky jsem si tou muzikou vydělal víc. Já jsem to vlastně nedělal pro peníze, ale když jsem nehrál, tak jsem zjistil, že najednou ubývají,... Takže jsem to

vlastně dělal taky pro peníze... Byly i chvíle, kdy jsem jel hrát, neměl ani na kafe a modlil se, aby přišli lidi...

Co vaše spolupráce s Petrem Dudíkem? Nehádáte se, kdo co bude zpívat, co bude na desce...?

Petr teď hodně přestal skládat. Ale je tvořivej a dokázal toho hodně. Kolikrát jsme mu i záviděl, protože před jeho texty klobouk dolů. Když už z něj něco vypadne, tak je to opravdu

text se všim všudy. Spíš ho do toho psaní musím ještě nutit. Párkrát složil písničku, nelíbila se mu, tak jí hraju já na svých soukromých akcích. Takhle to bylo třeba s písničkou Proč se mě ptáš...

Pečujete nějak o svůj hlas?

Hlasívkám škodí alkohol, kouření ne. Naopak mi vadilo, když jsem nekouřil, a pak přišel do zakouřeného prostředí... To mi dělalo

hrozný problém, v krku mě štípalo, píchalo... Jinak se o hlas nestarám vůbec. Akorát vím, že je důležitý nepít studený... Podstatnej je taky odposlech, zpěvák se musí slyšet... Jinak je možný, že přijde o hlas a už ho nikdy nedá dohromady...

Závěrem k vaší nejaktuálnější události, výročnímu koncertu ve Voticích. Jak bude probíhat?

Všechno vypukne okolo osmé hodiny, v sobotu 27.5. Budou tam naši kamarádi, kluci, co s náma dřív hráli, někteří i se svými kapelami. Každá skupina povinně zahráje jednu naši písničku, celkem asi tři. To by mohla být sranda. Jedinýho, čeho se bojím, jak to bude s technikou a s aparaturama. Ale to se ještě nějak dořeší. Od osmi začne hrát intro, pak bychom zahráli pár nových písniček a ty nejznámější. Potom si s náma zahrají kluci, co s námi kdysi vystupovali. Celé představení bude uvádět pan Žaloudek, starší dlouhovýš rocker. Přibližně do desíti hodin bychom chtěli mít tohle zvládnutý. Potom nastoupí různý kapely, T.N.S., RuceNohy, Generace a další. A pak uvidíme, jak to bude probíhat... plánujeme, že by se to mohlo táhnout až do rána...

Na koncertě budeme křtít nové CD a vůbec první DVD, kde najdete naše klipy, sestřihy z koncertů, celou historii, profily členů kapely,...

n Eva Fryšarová
(pro školní časopis Gymnázia Benešov M.T.E.)

Foto: www.sweb.cz/kesk.rock; Miroslav Onderka